

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-1182-M-30/15-05-17

Zagreb, 12.svibnja 2015.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo), na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12. i 48/13. – pročišćeni tekst Zakona, u dalnjem tekstu: ZSSI), na zahtjev dužnosnika Dražena Tonkovca, općinskog načelnika Općine Čepin, za davanjem mišljenja Povjerenstva na 97. sjednici, održanoj 12. svibnja 2015.g., daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Poslovni subjekt „TONKOVAC“ poljoprivredni obrt, u vlasništvu dužnosnika Dražena Tonkovca, općinskog načelnika Općine Čepin, ne može stjecati sredstva za analizu uzoraka tla na temelju Javnog poziva za sufinanciranje analize tla na području Općine Čepin u 2014.g., jer bi stjecanje takve potpore predstavljalo povredu članka 17. stavka 1. ZSSI-a.

Obrazloženje

Zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnio je dužnosnik Dražen Tonkovac, općinski načelnik Općine Čepin. U knjigama ulazne pošte zahtjev je zaprimljen pod poslovnim brojem 711-U-580-M-30/15-01-1, dana 24. veljače 2015.g., povodom kojeg se vodi predmet broj M-30/15. Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 43. ZSSI-a propisano je da su općinski načelnici i njihovi zamjenici dužnosnici u smislu navedenog Zakona, stoga je i Dražen Tonkovac, povodom obnašanja dužnosti općinskog načelnika Općine Čepin, obvezan postupati sukladno odredbama ZSSI-a. Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe je li neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva koje je potom dužno na zahtjev dužnosnika dati obrazloženo mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

Dužnosnik u zahtjevu navodi da su Osječko-baranjska županija, Poljoprivredni fakultet u Osijeku, Agencija za poljoprivredno zemljište te još 35 jedinica lokalne samouprave s područja Osječko-baranjske županije među kojima je i Općina Čepin, potpisali Sporazum o provedbi projekta „Kontrola plodnosti tla na poljoprivrednim gospodarstvima“ o sufinanciranju analize tla. Dužnosnik navodi da Zakon o poljoprivrednom zemljištu propisuje tko je dužan raditi analizu tla i tko je provodi te da je dužan kao zakupnik zemljišta provoditi analizu tla koje je u vlasništvu Republike Hrvatske, a koje obrađuje na temelju sklopljenog Ugovora o zakupu ovjerenog od strane nadležnog državnog odvjetništva.

Dužnosnik navodi da ne ostvaruje pravo na sufinanciranje, iako je zemlja u državnom vlasništvu u njegovom posjedu 10 godina. Dužnosnik od Povjerenstva traži mišljenje može li koristiti pravo na sufinanciranje analize tla temeljem predmetnog Sporazuma, jer navedeno pravo ostvaruju svi građani a obveza provođenja kontrole tla propisana je Zakonom o poljoprivrednom zemljisu.

Uz podneseni zahtjev dužnosnik je priložio Sporazum o provedbi Projekta „Kontrola plodnosti tla na poljoprivrednim gospodarstvima“ na području Osječko-baranjske županije u 2014. godini kojeg su dana 17. srpnja 2014.g. sklopili Osječko-baranjska županija, Poljoprivredni fakultet u Osijeku, Agencija za poljoprivredno zemljiste, te Općina Čepin. U ime Općine Čepin Sporazum je potpisao dužnosnik Dražen Tonkovac, općinski načelnik.

Člankom 1. navedenog Sporazuma utvrđuje se zajednički interes za provedbu Projekta „Kontrola plodnosti tla na poljoprivrednim gospodarstvima“ na području Osječko-baranjske županije u 2014. godini radi praćenja stanja poljoprivrednog zemljista i utvrđivanja preporuka za gnojidbu s ciljem njene optimizacije te postizanja visokih i stabilnih prinosa u granicama ekonomičnosti i smanjenja ekološkog opterećenja okoliša.

Člankom 2. Sporazuma stranke suglasno utvrđuju da je ukupna vrijednost jedne kontrole plodnosti tla 356,73 kn s PDV-om, od čega se iznos od 287,98 kn s PDV-om odnosi na uzimanje uzorka i kemijsku analizu koju obavlja Agencija za poljoprivredno zemljiste te iznos od 68,75 kn s PDV-om koji se odnosi na gnojidbenu preporuku koju izrađuje Poljoprivredni fakultet u Osijeku. Člankom 3. Sporazuma navodi se da projekt obuhvaća poslove uzimanja uzorka tla, laboratorijsku analizu uzorka tla te interpretaciju rezultata s preporukom gnojidbe. Člankom 4. Sporazuma određeno je da će se analizirati do 120 uzoraka tla, a finansijska sredstva za provođenje projekta osiguravaju Osječko-baranjska županija u postotnom udjelu od 40%, Općina Čepin u postotnom udjelu od 40%, te krajnji korisnik usluge u postotnom udjelu od 20%. Člankom 5. navodi se da su korisnici usluge fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednih gospodarstva te da maksimalan broj analiza tlo po jednom korisniku utvrđuje Općina Čepin. Člankom 9. Sporazuma obvezala se Općina Čepin obavijestiti korisnike usluge na svom području, animirati ih da sudjeluju provedi projekta, izvršiti odabir korisnika usluga i dostaviti njihov popis do 30. srpnja 2014.g. Agenciji za poljoprivredno zemljiste, te objediniti sredstva sa sredstvima korisnika usluge i izvršiti uplatu u roku od 15 dana od dostavljenog obračuna.

Povodom zaprimljenog zahtjeva dužnosnika, Povjerenstvo je dopisima od 9. ožujka 2015.g. i požurnicom od 14. travnja 2015.g. zatražilo od Općine Čepin pojašnjenje okolnosti o broju potencijalnih korisnika usluge kontrole tla upisanih u Upisnik poljoprivrednih gospodarstva na području Općine Čepin, pojašnjenje da li su i na koji način potencijalni korisnici obaviješteni o mogućnosti sudjelovanja u projektu, pojašnjenje da li je Općina Čepin već izvršila odabir korisnika usluga i izradila popis korisnika i na temelju kojih kriterija su odabrani korisnici usluga, točan broj odabranih korisnika usluga te koliko iznosi utvrđeni broj usluga analize tla po svakom korisniku.

Na zahtjev Povjerenstva, Općina Čepin je dopisom od 14. travnja 2015.g. koji je u knjigama ulazne pošte Povjerenstva zaprimljen pod poslovnim brojem 711-U-1406-M-30/15-04-1, navela da potencijalan broj korisnika usluge kontrole plodnosti tla na području Općine Čepin iznosi 80 poljoprivrednih gospodarstava. Općina Čepin je na službenoj internet stranici, na oglašnim pločama Općine Čepin te putem mjesnih odbora obavijestila sve potencijalne korisnike o mogućnosti sufinanciranja kontrole plodnosti tla putem Javnog poziva za sufinanciranje analize tla na području Općine Čepin u 2014. godini. Kriterij za odabir bio je ispunjenje uvjeta iz Javnog poziva.

Sukladno Statutu Općine Čepin („Službeni glasnik Općine Čepin“ broj 5/13. - pročišćeni tekst) općinski načelnik Dražen Tonkovac je dana 3. rujna 2014.g. na službenoj internet stranici Općine Čepin objavio Odluku o objavi Javnog poziva za sufinanciranje analize plodnosti tla na području Općine Čepin u 2014. godini. Točkom I. navedene Odluke navodi se da sufinanciranje analize plodnosti tla obuhvaća pokrivanje dijela troškova analize do 80%, a maksimalan broj uzoraka po jednom korisniku može biti 30 uzoraka, a iznimno i više ako se ne utroše sva sredstva. Točkom II. Odluke navodi se da su korisnici subvencije poljoprivredna gospodarstva upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava, a imaju status trgovačkog društva, obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, obrta ili zadruge, i to pod kriterijima da se radi o trgovačkom društvu, OPG-u ili obrtu s sjedištem, odnosno prebivalištem na području Općine Čepin odnosno da nositelj OPG-a i obrta ima prebivalište na području Općine Čepin. Točkom III. Odluke određen je da se zahtjevi po objavljenom javnom pozivu mogu podnosi najkasnije do 18. rujna 2014.g., a rješavaju se prema redoslijedu prispjeća i do utroška sredstava. Odlukom nije navedeno tko odlučuje o odabiru osoba koje će ostvariti pravo na sufinanciranje troškova kontrole uzorka.

Pročelnik Upravnog odjela za gospodarstvo i komunalno – stambenu djelatnost Općine Čepin donio je dana 3. studenoga 2014.g. zaključak koji sadrži imena 10 fizičkih osoba za koje se navodi da su ispunili uvjete za sufinanciranje sukladno Sporazumu i objavljenom Javnom pozivu, pri čemu se razlikuje broj usluga kontrole plodnosti tla po korisniku usluge, tako da je jednoj fizičkoj osobi odobreno sufinanciranje kontrole 21 uzorka, a najmanji broj usluga po jednom korisniku iznosi 5 uzoraka, te njihov zbroj iznosi 120 uzoraka. Istim zaključkom navodi se da će se na temelju Odluke o odabiru ponude od 30. listopada 2014.g. rješavati drugih 7 fizičkih osoba koje sve ispunjavaju uvjete Javnog poziva pri čemu je kao jedna od osoba kod koje će se provoditi analiza uzorka tla naveden dužnosnik s 28 uzoraka tla, a najmanji broj usluga po jednom korisniku iznosi 1 uzorak, te njihov zbroj iznosi 120 uzoraka.

Dužnosnik u zahtjevu nije naveo u kojem pravnom obliku obavlja poljoprivrednu djelatnost kao zakupnik poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske. Uvidom u izvadak iz obrtnog registra Ureda državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji za MBO 92315429 utvrđeno je da je u isti upisan obrt „TONKOVAC poljoprivredni obrt, vl. Dražen Tonkovac“, te da je navedeni obrt u isključivom vlasništvu dužnosnika Dražena Tonkovca.

Člankom 2. stavkom 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, broj 39/13.) propisano je da je poljoprivredno zemljište dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu. Člankom 7. stavkom 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu propisano je da su fizičke ili pravne osobe dužne pratiti stanje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države koje koriste na temelju ugovora o zakupu, zakupu zajedničkog pašnjaka i zakupu za ribnjake. Stavkom 2. istog članka Zakona propisano je da praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta obavlja Agencija za poljoprivredno zemljište na temelju analize tla po službenoj dužnosti ili na zahtjev korisnika, tijekom prve godine nakon uvođenja u posjed i zadnje godine prije isteka te periodično najmanje svake pete godine, a za korisnike koji su upisani u upisnik proizvođača integrirane proizvodnje po zahtjevima takve proizvodnje. Stavkom 3. propisano je da troškove analize tla snosi korisnik zemljišta.

Člankom 2. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da u obnašanju javne dužnosti dužnosnici ne smiju svoj privatni interes stavljati iznad javnog interesa, a stavkom 2. istog članka Zakona propisano je da sukob interesa postoji kada su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, a posebice kada privatni interes dužnosnika ili se osnovano može smatrati da utječe ili može utjecati na nepristranost dužnosnika u obavljanju javne dužnosti. Člankom 5. stavkom 3. istog članka ZSSI-a propisano je da dužnosnici ne smiju koristiti javnu dužnost za osobni probitak ili probitak osobe koja je s njima povezana. Stavkom 4. istog članka propisano je da građani imaju pravo biti upoznati s ponašanjem dužnosnika kao javnih osoba, a koje su u vezi s obnašanjem njihove dužnosti.

Nadalje, člankom 6. stavkom 4. ZSSI-a propisano je da je dužnosnik dužan urediti javnu dužnost i svoje privatne poslove kako bi spriječio predvidljivi sukob interesa, a ako se takav sukob pojavi dužnosnik je dužan razriješiti ga tako da zaštiti javni interes. U slučaju dvojbe o mogućem sukobu interesa dužnosnik je dužan učiniti sve što je potrebno da odijeli privatni od javnog interesa. Člankom 17. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da poslovni subjekt u kojem dužnosnik ima 0,5% ili više udjela u vlasništvu (kapitalu trgovackog društva) ne može stupiti u poslovni odnos s tijelom javne vlasti u kojem dužnosnik obnaša dužnost niti smije biti član zajednice ponuditelja ili podisporučitelj u tom poslovnom odnosu. Člankom 4. stavkom 4. ZSSI-a propisano je da su poslovni subjekti, u smislu navedenog Zakona, trgovacka društva, ustanove i druge pravne osobe te drugi subjekti poslovnih odnosa kao što su trgovci pojedinci, obrtnici i nositelji samostalnih djelatnosti te nositelji i članovi drugih poslovnih subjekata osnovanih na temelju zakona. Poslovni odnos, u smislu odredbi ZSSI-a, propisan je člankom 4. stavkom 3. ovog Zakona te se isti odnosi na ugovore o javnoj nabavi, državne potpore i druge oblike stjecanja sredstava od tijela javne vlasti, na koncesije i ugovore javno-privatnog partnerstva, osim državnih potpora u slučaju elementarnih nepogoda.

Povjerenstvo utvrđuje da su zakupnici poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države dužni pratiti stanje poljoprivrednog zemljišta, a koje se provodi na način da Agencija za poljoprivredno zemljište analizira tla po službenoj dužnosti ili na zahtjev korisnika te da troškove analize tla snosi korisnik zemljišta.

U svrhu kontrole plodnosti tla na području Osječko – baranjske županije, a u okviru projekta „Kontrola plodnosti tla na poljoprivrednim gospodarstvima“ sklopljen je Sporazum između Osječko-baranjske županije, Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku, Agencije za poljoprivredno zemljište te Općine Čepin. Navedenim Sporazumom obvezuju se Osječko-baranjska županija i Općina Čepin svaki sa po 40% udjela sufinancirati kontrolu uzoraka tla iz svojih proračuna dok će preostali iznos od 20% teretiti krajnjeg korisnika, odnosno zakupnika državnog poljoprivrednog zemljišta. Agencija za poljoprivredno zemljište uzimat će uzorke i obaviti kemijsku analizu uzoraka tla a Poljoprivredni fakultet u Osijeku će na osnovu kemijske analize uzoraka dati gnojidbenu preporuku. Prema navedenom Sporazumu zakupnik državnog poljoprivrednog zemljišta snosit će 20% troškova analize tla te isto predstavlja odstupanje od zakonske obveze koja propisuje da troškove analize tla snosi korisnik zemljišta i može se promatrati u okviru mjera kojima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave potiču obavljanje poljoprivredne djelatnosti na svom području u okviru ekonomičnog obavljanja poljoprivredne djelatnosti i pridržavanja ekoloških standarda iskorištavanja poljoprivrednog zemljišta koje je opće dobro od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku.

Dužnosnik nije precizirao podnosi li zahtjev za dodjelu sredstava kao fizička osoba ili kao vlasnik obrta, poslovnog subjekta u smislu odredbi ZSSI-a. Obzirom da je u uvjetima Javnog poziva navedeno da se na Javni poziv mogu javiti poljoprivredna gospodarstva upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava, a imaju status trgovačkog društva, obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, obrta ili zadruge te je prethodno utvrđeno da je dužnosnik vlasnik „TONKOVCA“ poljoprivrednog obrta, proizlazi da svoj zahtjev dostavlja navedeni obrt u isključivom vlasništvu dužnosnika Dražena Tonkovca. U konkretnoj se situaciji sudjelovanjem u natječaju sufinanciranja kontrole plodnosti tla dužnosnik istovremeno pojavljuje u dvostrukoj ulozi, i to s jedne strane kao dužnosnik, općinski načelnik Općine Čepin, dakle kao osoba koja obnašajući poslove u izvršnoj vlasti Općine Čepin sklapa Sporazum, objavljuje Javni poziv te odlučuje o maksimalnom broju usluga po jednom korisniku i odabiru korisnika, te s time povezano o isplati sredstava iz općinskog proračuna Općine Čepin, dok se druge strane kao fizička osoba, vlasnik obrta, registriranog za obavljanje poljoprivredne djelatnosti javlja na Javni poziv radi stjecanja sredstava za analizu uzorka tla iz proračuna Općine Čepin.

Povjerenstvo utvrđuje da je poljoprivredni obrt TONKOVAC poslovni subjekt u smislu članka 4. stavka 4. ZSSI-a ZSSI-a, te bi ostvarivanje prava na sufinanciranje dijela iznosa za troškove kontrole plodnosti tla predstavljalo poslovni odnos u smislu članka 4. stavka 3. ZSSI-a, što je zabranjeno člankom 17. stavkom 1. ZSSI-a. Ukazuje se dužnosniku da su pravni poslovi, odnosno pravni akti koji su sklopljeni, odnosno doneseni protivno odredbama stavka 1. i 2. članka 17. ZSSI-a ništetni. Povjerenstvo je u takvom slučaju obvezno bez odgađanja dostaviti predmet nadležnom državnom odvjetništvu na daljnje postupanje, radi utvrđenja ništetnosti pravnog posla, odnosno pravnog akta. Stoga je dužnosnik pravilno postupio kada je pisanim putem odustao od zahtjeva za potporu.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo je dalo mišljenje kako je navedeno u izreci ovoga akta.

Dostaviti:

1. Dužnosnik Dražen Tonkovac, Općina Čepin
2. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
3. Pismohrana